

Sygn. akt II UK 80/04

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Krystyna Bednarczyk (sprawozdawca)

SSN Maria Tyszel

w sprawie z wniosku E. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 listopada 2004 r.,
kasacji organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w P.
z dnia 13 stycznia 2004 r.,

oddala kasację.

U Z A S A D N I E N I E

Decyzją z dnia 8 czerwca 2001 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił przyznania wnioskodawcy E. P. prawa do renty z tytułu wypadku przy pracy ustalając, że częściowa niezdolność do pracy wnioskodawcy nie pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy.

Odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 6 marca 2003 r. Sąd ustalił, że wnioskodawca uległ wypadkowi przy pracy w dniu 22 lipca 1999 r. Powołani przez Sąd biegli lekarze – neurolog, ortopeda i diabetolog –

stwierdzili, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Z opinii kolejnego zespołu biegłych lekarzy z Zakładu Medycyny Sądowej Akademii Medycznej w Poznaniu wynika, że aktualny stan zdrowia wnioskodawcy czyni go częściowo niezdolnym do pracy z uwagi na istniejące u niego schorzenia, a zwłaszcza z uwagi na wielopoziomowe zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, z tym że ustalona niezdolność do pracy pozostaje bez związku z wypadkiem przy pracy. Sąd Okręgowy podzielił tą ostatnią opinię uznając brak związku niezdolności do pracy wnioskodawcy z następstwami wypadku przy pracy.

Na skutek apelacji wnioskodawcy od tego wyroku Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – wyrokiem z dnia 13 stycznia 2004 r. zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję i przyznał wnioskodawcy rentę okresową z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na czas od 23 maja 2003 r. do 31 grudnia 2004 r. Sąd Apelacyjny przeprowadził dowód z opinii kolejnego zespołu biegłych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii i ortopedii. Biegli ci stwierdzili u wnioskodawcy przewlekły zespół bólowy korzeniowy lędźwiowy u osoby z wielopoziomowymi zmianami zwyrodnieniowo-dyskopatycznymi kręgosłupa po przebyłym urazie przeciążeniowym odcinka lędźwiowego z wypadnięciem jąder miażdżystych L₃-L₄ i L₄-L₅, zespół bólowy szyjny i piersiowy na tle zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych kręgosłupa szyjnego i piersiowego oraz przebyty uraz stawu kolanowego prawego bez następstw. W opinii łącznej biegli wywiedli, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 22 lipca 1999 r. od czasu zakończenia pobierania świadczeń rehabilitacyjnych do końca 2004 r. W zakresie związku niezdolności do pracy ze skutkami wypadku opinia biegłych jest zgodna z opinią pierwszego zespołu biegłych złożoną przed sądem pierwszej instancji. Te opinie Sąd Apelacyjny przyjął za podstawę rozstrzygnięcia, albowiem wniosek wyprowadzony w opinii Zakładu Medycyny Sądowej opiera się na zanegowaniu związku wypadku przy pracy z niezdolnością do pracy od momentu wypadku. W opinii tej brak jest odniesienia do pobierania przez wnioskodawcę świadczenia rehabilitacyjnego w związku z wypadkiem przy pracy do dnia 22 maja 2001 r. oraz ustalonego uszczerbku na

zdrowiu. W orzecznictwie utrwalony został pogląd, że schorzenie samoistne nie wyklucza możliwości przyjęcia, że niezdolność do pracy została wywołana wypadkiem przy pracy o ile istniejący stan chorobowy został pogłębiony skutkami wypadku i wystąpiło nagłe pogorszenie stanu chorobowego. Powyższa wykładnia została uwzględniona w opinii złożonej przed Sądem Apelacyjnym i odniesiona do stwierdzonego u wnioskodawcy stanu chorobowego.

Wyrok ten zaskarżył kasacją Zakład Ubezpieczeń Społecznych i wskazując jako podstawę kasacji naruszenie przepisów postępowania wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Organ rentowy zarzucił naruszenie art. 233 § 1, 328 § 2 i 391 k.p.c. przez błędne i nieuzasadnione przyjęcie, że wnioskodawca był niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy mimo sprzeczności opinii biegłych w tym zakresie i niewyjaśnienie tych rozbieżności a także wobec pominięcia w tym zakresie koniecznego dowodu w postaci opinii zbiorczej albo opinii odpowiedniego instytutu naukowego. Zarzucił ponadto naruszenie art. 224 § 1 k.p.c. poprzez przedwczesne zamknięcie rozprawy i nieprzeprowadzenie dowodów koniecznych do prawidłowego rozstrzygnięcia. W uzasadnieniu kasacji podniósł, że oprócz opinii, na podstawie których zapadło zaskarżone orzeczenie istniały w sprawie zgodne opinie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i biegłych z Zakładu Medycyny Sądowej Akademii Medycznej w Poznaniu co do braku niezdolności do pracy wnioskodawcy związanej z wypadkiem przy pracy. W takiej sytuacji Sąd Apelacyjny powinien zarządzić wydanie opinii zbiorczej lub zwrócić się o opinię do instytutu naukowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje. Naruszenie przepisów postępowania może być usprawiedliwioną podstawą kasacji tylko wówczas, gdy uchybienie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy (art. 393¹ pkt 2 k.p.c.). W zakresie naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c., określającego wymogi, jakim powinno odpowiadać uzasadnienie wyroku, zarzut nie może być uwzględniony, gdyż ani nie wskazano wad uzasadnienia, ani wpływu, jaki ewentualne wady mogły mieć na wynik sprawy. Jest regułą, że uchybienia w tym zakresie nie mają wpływu na wynik sprawy. Uzasadnienie sporządzane jest bowiem po wydaniu i ogłoszeniu wyroku, kiedy wynik sprawy jest już przesądzony. Nie może być także

uwzględniony zarzut naruszenia art. 224 § 1 k.p.c., który stanowi, że przewodniczący zamyka rozprawę, gdy sąd uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną a przed zamknięciem rozprawy przewodniczący udziela głosu stronom. Jest to przepis porządkowy dotyczący kolejności poszczególnych czynności sądowych. Z uzasadnienia kasacji nie wynika, aby któraś z tych czynności nie została dokonana lub została wykonana wadliwie i aby ewentualne uchybienie mogło wpłynąć na wynik sprawy.

Przepis art. 233 § 1 k.p.c. stanowi, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zarzut jego naruszenia może być oceniany tylko w takim zakresie, w jakim dotyczy błędu w ocenie materiału dowodowego, którym dysponował Sąd drugiej instancji. Zgodnie z art. 393¹¹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach podstaw kasacyjnych, co oznacza, że bada wyłącznie naruszenie tych przepisów, które zostały wskazane przy przytoczeniu podstaw kasacyjnych. W związku z tym nie podlegają ocenie opisane w uzasadnieniu kasacji zarzuty wykraczające poza regulację dotyczącą zasad oceny dowodów. W tym zakresie nie można dopatrzeć się uchybienia. Sąd Apelacyjny dysponował sprzecznymi opiniami biegłych lekarzy w zakresie związku niezdolności wnioskodawcy do pracy z następstwami wypadku przy pracy. Za podstawę ustaleń musiała zostać przyjęta jedna z przedstawionych w tych opiniach wersji oceny stanu zdrowia. O przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów można mówić wówczas, gdyby jedna z wersji została przyjęta bezkrytycznie, bez odniesienia się do dowodów przeciwnych. Sytuacja taka nie zaistniała, gdyż Sąd Apelacyjny odmawiając mocy dowodowej opinii wydanej przez biegłych Zakładu Medycyny Sądowej wskazał na jej nieścisłości i pominięcie istotnych okoliczności. Opinia ta, mimo że została wydana przez instytut naukowy, podlega ocenie tak samo, jak każdy inny dowód. Nie można czynić Sądowi zarzutu, że dokonując takiej oceny uznał za wiarygodne opinie wydane przez inne zespoły biegłych lekarzy.

Omawiany przepis dotyczy oceny dowodów dokonywanej po ich przeprowadzeniu, zatem zarzuty braków lub wad w postępowaniu dowodowym nie uzasadniają naruszenia tego przepisu. Podniesione w uzasadnieniu kasacji zarzuty dotyczące nieprzeprowadzenia koniecznych zdaniem skarżącego dowodów, jako

nieobjęte regulacją tego przepisu wykraczają poza granice podstaw kasacyjnych. Ewentualne uchybienia mogłyby uzasadniać naruszenie art. 217 § 2 k.p.c., dotyczącego pominięcia środków dowodowych, jeżeli dowody zostały zgłoszone w toku postępowania, lub naruszenia art. 232 k.p.c., jeżeli zdaniem skarżącego Sąd był obowiązany do przeprowadzenia dowodów z urzędu. Te przepisy nie został wskazane w kasacji natomiast przytoczone w kasacji podstawy okazały się nieusprawiedliwione.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹² k.p.c. oddalił kasację.